

καλῶς διασωσμένων καὶ ἄλλων δύο σχεδὸν ἐξηλειμμένων. Ἡ χρονολογία αὐτῆς εἶναι ἀγνωστος, ἀνήκει ὁμῶς εἰς τοὺς χρόνους τῶν Πτολεμαίων τῆς Αἰγύπτου. Ἡ ἐπιγραφὴ αὕτη εἶναι αὐσιώδης, ὥς παριστάνουσα τὴν μεταξὺ πολλῶν Αἰγυπτίων καὶ Ἑλληνικῶν θεῶν σχέσιν.

9 Ἡ Ἀκαρνανία Ἐπιγραφὴ. Εἶναι δὲ αὕτη ἐπὶ τινος μαρμάρου ἀνακαλυφθέντος ὑπὸ τοῦ Πονκεβίλλου, εἰς τὸ Ἀκτιον, τὸ 1813, καὶ ἀνήκει εἰς τὴν ἐποχὴν καθ' ἣν τὰ στρατεύματα τῶν Ῥωμαίων ἐφάνησαν εἰς τὴν Ἑλλάδα· εἶναι δὲ ψήφισμα τῆς Βουλῆς καὶ τοῦ δήμου τῆς Ἀκαρνανίας, δι' οὗ ἀνακηρύττουσι τοὺς ἀδελφοὺς Πούπλιον Ἀκίλιον καὶ Λούκιον Ἀκίλιον ὡς φίλους καὶ εὐεργέτας των.

10. Ἡ καλουμένη Ψήφισμα τῆς Κύμης. Ἀνάγεται εἰς τὴν ἐποχὴν τοῦ Αὐγούστου, καὶ εἶναι ψήφισμα τῆς βουλῆς καὶ τοῦ δήμου, τῆς ἐν Αἰολίᾳ Κύμης εἰς τιμὴν τοῦ Ῥωμαίου Λουκίου Λοβαίου, ὅστις ἀπέρριψε τὰς δοθείσας παρ' αὐτῶν θείας τιμὰς καὶ τὸ ὄνομα κτίσσης, διὰ τὸ ὅποῖον καὶ διέταξαν ν' ἀνεγείρῳσιν ἀγάλματα εἰς αὐτὸν καὶ νὰ τῷ προδιορίσωσι τὸν πρῶτον τόπον εἰς τὰ δημόσια θεάματα. Συνίσταται δὲ ἐξ ἐξήκοντα γραμμῶν, καὶ ἦτον ἡ μεγαλητέρα τῶν ἀνακαλυφθεισῶν ἐπιγραφῶν πρὸ τοῦ ψηφίσματος τῶν Ὀλβίων.

Ἐπεται Συνέχεια.

ΦΥΣΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ. Ἄρθρ. ε.

ΟΡΑΓΓΟΥΤΤΑΓΓΟΣ ΚΑΙ ΠΟΓΓΟΣ. [*]

Ὁ Ὁραγγουτάγγος καὶ Πόγγος εἶναι ζῶα ἐπέχοντα τρόπον τινὰ τὸν μεταξὺ λογικοῦ καὶ ἀλόγου τρόπον. Κυρίως δὲ διαφέρουσι συναλλήλως κατὰ τὸ σχῆμα καὶ τὸ μέγεθος, πλὴν κατὰ τὰ ἄλλα ἔχουσιν ὁμοιότητα.

(*) Ὁ ρ α γ γ ο υ τ ᾶ γ γ ο ς σημαίνει εἰς τὴν Μαλαϊκὴν γλῶσσαν ἄνθρωπος τῶν δασῶν, καὶ εἶναι ὁ Σάτυρος τῶν παλαιῶν. Ὁ δὲ Πόγγος εἶναι ὁ Γρωγλοδύτης πίθηκος, καὶ πρὸς τοῖς ἄλλοις καλεῖται τὰ νῦν καὶ Κεπαντζῆς.

καὶ πολλάκις ἀμφιβάλλεται περὶ τοῦ ποῖον τῶν δύο ὀφείλει νὰ προτιμᾶται, ἂν καὶ ὁ Πόγγος ἐθεωρήθη ὡς ἔχων πλειονότητα νόησιν. Ὁμοιάζουσι δὲ τὰ ζῶα ταῦτα μέγας μετὸν ἄνθρωπον, ἀλλ' εἶναι πολὺ παχύτερα ἐκείνου. Τὸ ἀνάστημα αὐτῶν εἶναι ὡς τὸ σύνηδες τῶν ἀνθρώπων· τὸ πρόσωπόν των δὲ εἶναι σχεδὸν ἀνθρωπινον καὶ ἄνευ τριχῶν, (ἂν καὶ ὁ Πόγγος ἔχη εἰς τὰς παρειάς, ὡς καὶ ὁ ἄνθρωπος, γενειάδας) ἢ ῥίς αὐτῶν εἶναι σιρὴ, τὰ ὀμμάτιά των βαθύτατα καὶ πλησίον τὸ ἐν τοῦ ἄλλου. Καὶ τοῦ μὲν Ὁραγγουτάγγου τὸ μέτωπον εἶναι πολλὰ κοντὸν, ὡς καὶ ἡ σιαγὼν, αἱ τρίχες τῶν ὀφρύων μακρόταται, τὸ στόμα μέγαν, ἄσχημον, καὶ μὲ κυνόδοντας μεγάλους, τὰ ὦτα μικρότατα καὶ ἀηδῆ, οἱ ὦμοι σύνημμένοι, τὰ μηρία κοντά, καὶ αἱ χεῖρες καταβαίνουνσι κάτωθεν τῶν γονάτων. Τοῦ δὲ Πόγγου τὸ σχῆμα εἶναι συμφωνότερον μὲ τὸ τοῦ ἀνθρώπου· τὰ μηρία αὐτοῦ εἶναι μακρά, οἱ βραχίονες οὐχὶ τοσοῦτον μεγάλοι, τὸ στόμα πλατὺ, καὶ τὰ ὦτα μεγάλα. Τὸ σῶμα τῶν ζώων τούτων εἶναι μὲν μαλλωτὸν, ἀλλ' ἐπὶ μὲν τοῦ στήθους καὶ τῆς γαστρὸς δὲν εἶναι δασύτριχα, ἐξ ἐναντίας δὲ εἰς τὴν κεφαλὴν, τοὺς ὦμους, τὴν ῥάχιν καὶ τὰ ἄκρα. Τὸ δὲ χρῶμά των εἶναι μελανοειδές. Βαδίζουσι δὲ πολλάκις, μάλιστα οἱ Πόγγοι, διποδιστὶ, μετὰ βακτηρίας ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, καὶ κρατοῦντες συχνάκις διὰ τῆς χειρὸς τὰς τρίχας τοῦ λαιμοῦ των· περιπατοῦσιν ὅμως μὲ τὰ ἐμπροσθια ἄκρα τῶν ποδῶν καὶ οὐχὶ μὲ τὰς πτέρνας. Καταφεύγουσι δὲ εἰς τὰ δάση, κοιμῶνται ὑπὸ τὰ δένδρα, καὶ ἐπάνω εἰς αὐτὰ, προφυλαττόμενοι οὕτως ἀπὸ τοῦ ἐχθροῦ των (παρεκτὸς τῶν ὄφεων), καὶ κατασκευάζουσι καλύβας πλέκοντες αὐτάς μὲ κλαδία, διὰ νὰ ἐξασφαλίζωνται ἀπὸ τὴν βροχήν. Τρέφονται δὲ ἀπὸ καρπῶν καὶ ἀγριοκάρυα, φυτὰ καὶ διαφόρων εἰδῶν ῥίζας. Ὅταν ὅμως δὲν εὐρίσκωσι τὴν συνήθη αὐτῶν τροφήν, ἀπερχόμενοι εἰς τὸ παραθαλάσσιον, συλλαμβάνουσι καρκίνους, ἀστακοὺς καὶ ὄστρεα. Ὁ Γεμέλης Καρρέρης ἀναφέρει ἀξιολογημειώτον τι περὶ αὐτῶν, τὸ ὁποῖον ἂν ἀ-

ληθεύη, δεικνύει ὅτι δὲν στεροῦνται ποσῶς καὶ τοῦ λογι-
κοῦ. Ὅταν, λέγει, θηρεύωσι τὰ ὄστρεα, φοβούμενοι
νὰ βάλλωσι τοὺς δακτύλους αὐτῶν μήπως πιασθῶσι. ρί-
πτουσι μικράν τινα πέτραν ἐν αὐτοῖς, ἥτις τὰ ἐμποδίζει
νὰ κλείσωσι, καὶ οὕτω τρώγουσιν οὗτοι ἐν ἀναπαύσει τὴν
λείαν των. Καθίζουσι δὲ, (κυρίως οἱ Πόγγοι) καὶ εἰς
τὸ πῦρ τὸ ὁποῖον εὐρίσκουσιν ἀνημμένον, πλήν ὅταν σβύ-
σῃ, δὲν ἔχουσι τὴν ἱκανότητα τοῦ νὰ τὸ ἀνάπτωσι. Πε-
ριπατοῦσι δὲ πολλάκις κατ' ἀγέλας, καὶ εἰς τὰ πύριξ
τοῦ ποταμοῦ Γαμβία δάση φαίνονται ὑπὲρ τὰς τρεῖς ἢ
τέσσαρας χιλιάδας ὁμοῦ. Μάχονται δὲ μετὰ τῶν ἀν-
θρώπων, ὅταν μάλιστα οὗτοι τύχωσιν ὀλίγοι τὸν ἀριθμὸν
καὶ ὅπλοι, καὶ εἰς τὴν ἀγρίαν αὐτῶν κατάστασιν εἶναι
τοσοῦτον σκληροὶ καὶ μανιώδεις, ὥστε ἂν Μαῦρός τις
κατὰ τύχην περιπλανώμενος εἰς τὰ δάση, φωραθῇ ὑπ'
αὐτῶν, ἀμέσως συλλαμβάνεται καὶ θανατοῦται. Ὀν-
τες δὲ ἀκρατεῖς ἀρπάζουσι μετὰ χαρᾶς τὰς γυναῖκας,
καὶ φροντίζουσι δι' αὐτάς πολὺ. Ἐφορμῶσι δὲ καὶ κα-
τὰ τῶν Ἐλεφάντων, ὅταν ἔρχωνται πρὸς ζήτησιν τῆς
τροφῆς των, καὶ τοὺς ἐνοχλοῦσι μὲ γρόνθους ἢ ράβδους,
ὥστε ἐκεῖνοι φεύγουσι φωνάζοντες. Ῥίπτουσι δὲ καὶ
λίθους κατὰ τῶν ὅσοι τοὺς πειράζουσι, καὶ δὲν συλλαμ-
βάνονται ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, διότι εἶναι τοσοῦτον δυ-
νατοί, ὥστε εἷς ἐξ αὐτῶν δύναται ν' ἀντισταθῇ (κατὰ τὴν
μαρτυρίαν τοῦ Ἀνδρέου Βατέλλου Πορτογάλλου περιηγη-
τοῦ) εἰς δέκα ἀνθρώπους. Πιάνουσι ὁμῶς κάποτε τοὺς
ἀνηλίκους, φονεύοντες τὰς μητέρας των, εἰς τῶν ὁποίων
τὸ νεκρὸν σῶμα προσκολλῶνται πολὰ δυνατά. Ὅταν δὲ
ἀποθάνῃ τις ἐξ αὐτῶν, οἱ λοιποὶ καλύπτουσι τὸ σῶμά του,
ἐπισωρείοντες κλάδους καὶ φύλλα. Εἶναι δὲ ἐπιδεκτικοὶ
μαθήσεως ὅταν ᾔναι νέοι καὶ οἰκιακοί, καὶ πολλάκις
συνειθίζουσι νὰ φέρωνται ὡς ἄνθρωποι, εἰς ὅλα πράτ-
τοντες ἀπαραλλάκτως τῶν δούλων τὰ ἔργα, ὡς νὰ κοπανί-
ζωσι, νὰ φέρωσιν ὕδωρ ἐπὶ κεφαλῆς, νὰ πλύνωσι ποτήρια
καὶ νὰ οἶνοῦσι. Δὲν εἶναι δὲ ζωηροὶ καὶ παιδροὶ, ἀλ-
λὰ καὶ μελαγχολικοὶ ἐκ τοῦ ἐναντίου καὶ σκεπτικοί. Εὐ-

ρίσκονται δὲ οἱ μὲν Ὀραγουτάγγοι εἰς τὴν Βόρνεον νῆσον, τὴν Κίναν, τὰς Ἀνατολικὰς Ἰνδίας καὶ τὴν Ἀφρικὴν, οἱ δὲ Πόγγοι, εἰς τὴν Ἀγγολαν, τὴν Σιέρραν Λεώνην καὶ τινὰ μέρη τῆς Ἀσίας.

Καὶ οἱ Ὀραγουτάγγοι καὶ οἱ Πόγγοι σπανίως ἐφέρθησαν εἰς τὴν Εὐρώπην. Περί τινων δ' ἐκ τούτων ὑποσυνάπτομεν τὰ ἀκόλουθα πρὸς χάριν περιεργείας.

Εἷς Πόγγος ληφθεὶς εἰς τὴν Ἀγγολαν ἐφέρθη εἰς τὴν Ἀγγλίαν κατὰ τὸ 1698 Ἦτον ἄρρην, καὶ ὅτε ἐπιάσθη, εἶχε μεθ' ἑαυτοῦ καὶ μίαν θήλειαν. Τοῦτο δὲ τὸ ζῶον ἀμέσως ἠμερώθη, καὶ ἔγινε πολλὰ εὐπροσήγορον ἠγκαλίαζε μετὰ μεγάλης τρυφερότητος τοὺς ὅσοι συνεταξείδευσαν μετ' αὐτοῦ εἰς τὸ πλοῖον διὰ τοῦ ὁποίου ἐφέρθη, καὶ μ' ὅλον ὅτι ἦσαν πολλῶν ἄλλων εἰδῶν Πίθηκοι, δὲν ἤθελε νὰ συναναστρέφηται μ' αὐτοίς. Εἷς πολλὰς πράξεις ἐδείκνυε μεγάλην ἀγχίνοιαν. Ἐνδύετο μετὰ χαρᾶς τὰ ὅποια εἶχον κατασκευάσει δι' αὐτὸν φορέματα, καὶ ὅσα δὲν ἠδύνατο νὰ ἐνδυθῇ μόνος ἐπαρρησίαζε τοὺς πόδας εἰς τινὰς τῶν ναυτῶν, ζητῶν τὴν βοήθειάν των. Τὴν νύκτα ἐπλαγίαζεν ἀπαραλλάκτως ὡς ὁ ἄνθρωπος, θέτων τὴν κεφαλὴν του εἰς προσκεφάλαιον, καὶ καλυπτόμενος μὲ σινδόνια καὶ ἐπαπλώματα. Ἀπέθανε δὲ τὸ ζῶον τοῦτο ὀλίγον τινα χρόνον μετὰ τὴν εἰς Λονδῖνον ἀφίξίν του, καὶ τὸ σῶμά του ἠγοράσθη παρὰ τοῦ Ἱατρ. Τυσῶνος διὰ ν' ἀνατμηθῇ.

Ἄλλος Πόγγος ἐφέρθη ἀπὸ τὸ χρυσοῦν ἀκρωτήριο τῆς Ἀφρικῆς, (κατὰ τὰ 1819 μην. Ἰούλ.) εἰς τὴν Ἀγγλίαν, πλὴν ἦτο μικροῦ ἀναστήματος, μέλανος χρώματος, καὶ πολλὰ ἡμερος, ἀλλ' ἐπειδὴ εἶχεν ἀποθάνειν ὀλίγον τι μετὰ τὴν εἰς τὴν Ἀγγλίαν ἀφίξίν του, ὀλίγα γνωρίζομεν περὶ τῶν ἔξεων καὶ τῶν ἰδιωμάτων αὐτοῦ.

Μία θήλεια Ὀραγουτάγγος ἐφέρθη ἐκ τῆς νήσου Βορνέου εἰς τὴν Ὀλλανδίαν, κατὰ τὰ 1776, εἰς τὸν Πρίγχιπα τῆς Ὀράγγης, Φρειδερίκον Ἐρρίκον, εἶχε μέτριον πάχος καὶ ὕψος τριετοῦς παιδός, καὶ δὲν ἐδείκνυε διόλου ἀγριότητα ἢ κακίαν. Εἶχε δὲ ἀκριβῶς καὶ τοὺς ὁποίους ἀ-

νωτέρω περιεγράψαμεν χαρακτηῖρας διὰ τὸ εἶδος τοῦτο τῶν ζώων. Ἐφαίνετο κατὰ τι μελαγχολικῇ, πλὴν ἡγάπα καθ' ὑπερβολὴν τὴν συναναστροφὴν, καὶ μάλιστα τῶν ὅσοι ἐφυλάττον αὐτήν. Καὶ διὰ τοῦτο συχνάκις ὅτε ἐφευγον, ἐρρίπτετο ἐπὶ τῆς γῆς ὡς ἀπηλπισμένη, κραυγάζουσα ἰσχυρῶς καὶ σχίζουσα ὅλα ὅσα εὑρισκεν ἐμπροσθέντης. Περιπάτει συχνάκις διὰ τῶν δύο ποδῶν, ἐσήκονε βαρέα φορτία, καὶ ἔτρωγεν ὅποιονδῆποτε εἶδος τροφῆς, ἀλλὰ πρὸ πάντων ἄρτον, ῥίζας καὶ καρπούς. Ἠγάπα δὲ πολὺ τὰ χαμοκέρασα, πολλὰ εἶδη ἀρωματικῶν φυτῶν, καὶ ἔτρωγε κρέας καὶ ἰχθύας· εἶχε δὲ μεγάλην κλίσιν καὶ εἰς τὰ ὠά, ἅτινα συνέτριβε διὰ τῶν ὀδόντων της. Ὅτε ἔδιδον εἰς αὐτὴν χαμοκέρασα, τὰ ἐλάμβανεν ἀνὰ ἓν διὰ τοῦ περονίου, καὶ κρατοῦσα διὰ τῆς ἄλλης χειρὸς τὸ πινάκιον, ὡς ἔκαμνε καὶ διὰ τὰ ἄλλα φαγητά. Τὸ σύνηθες αὐτῆς ποτὸν ἦτο τὸ ὕδωρ, ἔπινεν ὁμῶς καὶ οἶνον, καὶ ἡγάπα πολὺ τὸν Μαλάγκαν οἶνον. Ὅτε ἤθελε νὰ πίνη, διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς ἐλάμβανε τὸ κάλυμμα τοῦ ἀγγείου καὶ διὰ τῆς ἐτέρας τὸ ἀγγεῖον, καὶ μετὰ ταῦτα ἐσπόγγιζε τὰ χεῖλη της μετὰ μεγάλης χάριτος καὶ κομψότητος. Ἐνῶ δὲ ἤθελε νὰ κοιμηθῇ, ἐτείναζε καλῶς τὴν κλίνην της, καὶ ἐπλαγίαζεν ἐπὶ προσκεφάλου καὶ καλυπτομένη διὰ τὸ φύχος. Ὅτε ἤλθε κατὰ πρῶτον εἰς τὴν Ὀλλανδίαν, ἦτο πολλὰ νέα, καὶ εἶχεν ὀλίγας τρίχας εἰς τὸ σῶμα, ἐξαιρουμένων τῶν βραχιόνων καὶ τῆς ῥάχεως, ἀλλὰ τὸν χειμῶνα ἔγινε πολλὰ δασύτριχος, καὶ αἱ τρίχες τῆς ῥάχεως ἦσαν σχεδὸν ἕως ἐξ δακτύλων τὸ μῆκος. Ἐνῶ ἤθελε ποτε νὰ λυθῇ ἀπὸ τὴν ἄλυσόν της καὶ νὰ φύγῃ, ἦτον ἀνάγκη τέσσαρες ἄνθρωποι νὰ τὴν δέσωσιν, οἱ δύο κρατοῦντες τὰ σκέλη αὐτῆς, ὁ εἰς τὴν κεφαλὴν, καὶ ὁ ἕτερος περὶ τὴν ἄλυσον εἰς τὸν τράχηλόν της. Μετὰ ἑπτὰ μῆνας ἀπὸ τὴν εἰς Ὀλλανδίαν ἀφιξίντης ἀπέθανε· τὸ δὲ δέρμα της ἐτέθη εἰς τὸ Μουσεῖον τοῦ Πρίγγιπος τῆς Οὐράγγης.

Ἀναφέρονται δὲ πολλὰ καὶ περὶ ἄλλων Ὀραγγουτάγων τοὺς ὁποίους ὁμῶς δὲν συγχωροῦσι τὰ ὀριά μας νὰ πε-

ριγράψωμεν. Θέλομεν δὲ ἀναφέρει μόνον τὸ ἀκόλουθον ἀστεῖον ἀνέκδοτον ἐνὸς ἐξ αὐτῶν.

Ὁ Ἱεροκῆρυξ Καρπασσῶν εἶχεν ἓνα Ὀραγγουτάγγον, ὅστις τοσοῦτον τὸν ἠγάπα, ὥστε δὲν τὸν ἄφινεν, ἀλλὰ ἤθελε νὰ τὸν ἀκολουθῇ πανταχόσε. Διὸ καὶ ἦτον ἠναγκασμένος ὁ Ἱεροκῆρυξ, ὅτε ἐπήγαινε εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, νὰ τὸν κλείῃ εἰς τινα θάλαμον. Ὁ Ὀραγγουτάγγος ὅμως ἐκφυγὼν μίαν ἡμέραν, ἠκολούθησεν αὐτὸν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ στάς ὀπισθεν αὐτοῦ ἀνεπαισθήτως, ἔκαμνεν ὅσα σχήματα ἐβλεπεν αὐτὸν πράττοντα, ὥστε ἐκίνησεν ἅπαν τὸ ἀκροατήριον εἰς γέλωτα, διὰ τὸ ὅποιον καὶ ὁ Ἱεροκῆρυξ ἐβιάσθη νὰ τὸ ἐπιπλήξῃ. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ Πίθηκος ἐξηκολοῖθαι νὰ μιμῆται καὶ τὰς ἐπὶ τούτῳ γινομένας χειρονομίας, καὶ οἱ ἀκροαταὶ δὲν ἠδύναντο νὰ κρατηθῶσιν, ὁ Ἱεροκῆρυξ ἔμενεν εἰς ἀπορίαν, ἕως οὗ πληροφορηθεὶς τὴν αἰτίαν τοῦ γέλωτός των, ἐγέλασε καὶ αὐτὸς, καὶ διέταξε τοὺς ὑπηρέτας τῆς Ἐκκλησίας νὰ τὸν ἀποπέμψωσιν εἰς τὸν οἶκόν του.

Αἱ Καλὰὶ Τέχναι.

Ἡ ΑΡΧΙΤΕΤΟΝΙΚΗ. Ἀρθρ. δ.

Μ' ὅλον ὅτι λεπτομερὲς ἔκθεσις τῶν Ἀρχιτεκτονικῶν τάξεων ἀνήκει μᾶλλον εἰς τὴν θεωρίαν τῆς τέχνης παρὰ εἰς τὴν ἀρχαιότητα αὐτῆς, χάριν ὅμως τῶν νέων φιλοκάλων ἀναγνωστῶν μας, θέλομεν ὑποσυνάψειν ὀλίγα τινὰ περὶ αὐτῶν, καθ' ὅσον συγχωροῦσι τὰ ὅριά μας.

Τὸ μέτωπον ἢ τὸ ἔμπροσθεν μέρος ὁποιοῦδήποτε κτιρίου θεωρουμένου κατὰ τὴν ἀρχιτεκτονικὴν τέχνην παριστάνει τρία μέρη καλῶς ἀπ' ἀλλήλων διακρινόμενα. Αἱ στήλαι, αἵτινες συνήθως προσβάλλουσι κατὰ πρῶτον εἰς τὸ ὄμμα, ἀποτελοῦσι τὸ μεσαῖον μέρος· αἱ βάσεις, ἐπὶ τῶν ὁποίων κεῖνται αἱ στήλαι ἀποτελοῦσι τὸ